

1^e bestuursrapportage 2020

Onzekere tijden

Ter behandeling AB juni 2020

INHOUDSOPGAVE

Inleiding.....	3
Algemeen beeld van de coronacrisis	3
Financieel beeld	5
Financiële rapportage	5
Belastingopbrengsten	7
Maatregelen.....	8
Investerings	10
Risico's en onzekerheden.....	12

INLEIDING

Voor u ligt de 1^e bestuursrapportage 2020. Het zijn onzekere tijden. Op deze manier hebben we nooit eerder een bestuursrapportage opgesteld. In welke mate kunnen we overzien wat er dit jaar op ons afkomt? Nederland heeft te maken met een intelligente lockdown. Scholen, contactberoepen en horeca zijn gesloten. Personeel werkt zoveel mogelijk thuis. Voor de economie en de samenleving zijn de gevolgen enorm. De eerste verlichting van de maatregelen is aangekondigd, maar het einde is nog niet in zicht. De informatie voor deze rapportage is vanuit huis aangeleverd. Besprekingen in de periode maart tot 1 april zijn online gevoerd en de data zijn via digitale postbussen verzameld.

Te midden van deze hectiek hebben we geprobeerd ons een beeld te vormen van de situatie waarin het waterschap zich verkeert. Met deze bestuursrapportage willen we u informeren over de voortgang van de programmamaatregelen, de financiële stand van zaken en het investeringsprogramma. Als we proberen vooruit te kijken dan is het onzekerheid troef. Het valt niet te voorspellen of de getroffen maatregelen nog lang van kracht blijven.

De eerste bestuursrapportage wordt u in de vorm van een rapport met een bijlagenboek aangeboden. In het rapport wordt de nadruk gelegd op de bestuurlijk relevante ontwikkelingen. Veel aandacht is uitgegaan naar het inventariseren van de gevolgen van de coronacrisis. Het is duidelijk dat die gevolgen groot kunnen zijn, maar tegelijkertijd zijn zij nu nog met veel onzekerheid omgeven.

ALGEMEEN BEELD VAN DE CORONACRISIS

We hebben de impact van de coronacrisis per programma geïnventariseerd. In het algemeen lijken de dagelijkse werkzaamheden gewoon doorgang te vinden. We doen er alles aan om de projecten voort te zetten. Projecten vinden doorgang door digitalisering, maar inspraak en participatie bij ruimtelijke projecten en HWBP vormen een punt van aandacht. Dit vraagt namelijk een hele andere werkwijze dan gebruikelijk, maar de zorgvuldigheid moet geborgd zijn. Belangrijke wetgeving rond de omgevingswet is uitgesteld tot nader orde.

Nieuwe ideeën komen lastiger van de grond; we missen daarvoor een 'benen op tafel moment'. We zien een prioritering van de kerntaken waardoor zaken blijven liggen. Zo stagneert de opzet van de tendertool door de Unie van Waterschappen. In het algemeen lijkt de onderlinge samenwerking tussen platformen en waterschappen stroever te verlopen. We missen de landelijke bijeenkomsten en de platformbijeenkomsten. Het knelpunt om fysiek bij elkaar te komen maakt onderhandelen zoals voor grondtransacties lastig. Per programma hebben we de belangrijkste aandachtspunten geïnventariseerd:

Programma Waterveiligheid

De effecten van de coronacrisis zijn moeilijk in te schatten. Projecten lopen door, maar inspraak, participatie en aanbestedingen bij het HWBP zijn punten van aandacht. We verwachten vertraging bij de aanbesteding voor de plan uitwerkingsfase van het project Zwolle-Olst. De wettelijke beoordeling van onze waterkeringen verloopt conform planning. Onderhoud en inspectie gaan in aangepaste vorm door, conform de regels van het RIVM en Bouwend Nederland.

Programma Watersysteem

Ook hier zijn de effecten van de coronacrisis moeilijk in te schatten. Voor het grootste gedeelte gaat het reguliere werk buiten door, hier en daar in aangepaste vorm conform de regels van het RIVM en Bouwend Nederland. Het werk binnen

en de uitvoering van projecten buiten gaan vooralsnog door, sommige werkzaamheden gaan sneller en andere vertragen doordat de afstemming nu anders verloopt.

Programma Waterketen

We zien door de coronacrisis minder bedrijfsmatige activiteit. Hierdoor wordt er minder geloosd en dit leidt tot een merkbaar lagere slibproductie. Overigens is op dit laatste ook de droogteperiode van invloed. We voeren tot 60% minder preventief onderhoud uit. Dit leidt op korte termijn tot minder uitgaven. Het reactief onderhoud voeren we uiteraard wel uit. Het afvalwater bevat sporen van het corona virus. We moeten extra beschermingsmiddelen inkopen en bepaalde slibanalyses uitstellen vanwege de veiligheidsrisico's.

Programma Maatschappij en organisatie (M&O)

In het programma M&O staan voor 2020 diverse complexe beleidsdossiers gepland: omgevingswet, watervisie, WBP, assetmanagement, strategie informatisering en digitale transformatie. Door de coronacrisis is in maart bij de meeste dossiers enige vertraging ontstaan. Alle trajecten lopen wel weer door, maar de finale besluitvorming over de Watervisie zal nu in september plaatsvinden.

Besluitvorming over projecten van duurzame energie gaat door de coronacrisis trager: onder meer de besluitvorming door de Raad van State over het te realiseren windproject (Staphorst) is uitgesteld. Dit geldt ook voor het realiseren van zonne-energie en zonnepanelen worden mogelijk later geleverd. Uiteraard loopt de uitvoering van ons internationale werk vertraging op en kunnen Burkina Faso en Zuid-Afrika voorlopig niet bezocht worden. Voor dergelijke projecten worden landelijk scenario's ontwikkeld: van digitaal tot mogelijke tijdelijke opschorting.

Een aantal andere trajecten lopen door en kunnen door verandering van werkwijze alsnog gerealiseerd worden, bijvoorbeeld de implementatie van het financieel pakket.

Het waterschap heeft volop ingezet om thuiswerken en digitaal overleg mogelijk te maken. Dit is ook gerealiseerd voor het DB en AB. In april heeft het eerste digitale besluitvormende AB plaatsgevonden. Ook zijn diverse webinars georganiseerd voor de Deltabijeenkomsten. Bij educatie worden digitale middelen ingezet om op scholen les te geven.

Op facilitair gebied is er veel werk verzet om kantoormeubilair en monitoren te bezorgen op het woonadres van de medewerkers. Zolang de anderhalve meter economie van toepassing is, zullen op kantoor aanpassingen plaats moeten vinden. We bereiden ons daar nu op voor. We zien een enorme flexibiliteit en bereidheid tot veranderingen bij de werknemers.

Bepaalde locatie gebonden werkzaamheden, zoals de actualisatie van tekeningen, kunnen nu niet uitgevoerd worden.

Via GBLT maken wij het mogelijk dat bedrijven in ons gebied met liquiditeitsproblemen uitstel van betaling krijgen van waterschapsbelasting. In welke mate dit tot afstel van betaling gaat leiden valt nu niet in te schatten. Zeker is al wel dat veel ondernemingen het moeilijk gaan krijgen. Samen met GBLT houden we de vinger aan de pols.

FINANCIËEL BEELD

Prognose

We zien bij deze bestuursrapportage naast hogere grondverkoop een meevaller op het dividend van de NWB. We kunnen daarnaast een aantal kleinere meevallers en tegenvallers rapporteren. Het algehele beeld is evenwel dat er robuust, voorzichtig is begroot. Een begrotingswijziging is nu niet nodig.

Dividenden

De NWB laat het volgende weten: “Wij hebben aangegeven het voornemen te hebben om € 55 miljoen aan dividend uit te keren over 2019. Op 27 maart jl. heeft de ECB een dringende aanbeveling gedaan aan banken om tot in elk geval 1 oktober 2020 geen dividend uit te keren, dan wel af te zien van de dividenduitkering over 2019. Het is onze uitdrukkelijke intentie om het dividend na 1 oktober 2020 uit te keren. Indien dit te zijner tijd door onvoorziene ontwikkelingen ongeoorloofd of onverantwoord voor de bank mocht zijn, dan zal de bank met een aangepast voorstel komen.” Of te wel de kans is groot dat wij € 2,3 mln. dividend (€ 1,0 mln. meer dan begroot) gaan ontvangen van de NWB, maar zeker is dat nog niet.

Belastingopbrengsten

GBLT heeft al veel verzoeken tot betalingsuitstel ontvangen. Eind mei gaat het voor WDO Delta om een bedrag van circa € 500.000. In welke mate dit uitstel leidt tot afstel valt nu nog niet in te schatten. Zeker is wel dat veel ondernemingen het moeilijk gaan krijgen dit jaar.

FINANCIËLE RAPPORTAGE

Resultaat

Deze bestuursrapportage melden wij dat we naast de genoemde voordelen ook te maken hebben met een aantal kleinere nadelen waardoor het verwachte voordeel € 0,1 mln. bedraagt. We verwachten dat wij bij de tweede bestuursrapportage meer zicht hebben op de uitputting van de budgetten.

	Begroot	Verwacht	Afwijkingen (indicatief)
Lasten	124,1 mln	123,8 mln.	0,3 mln.
Baten	118,7 mln.	118,5 mln.	-0,2 mln.
Reserves	5,6 mln.	5,6 mln.	0,0 mln.
Onvoorzien	0,2 mln.	0,2 mln.	0,0 mln.
Totaal	0,0 mln.	0,0 mln.	0,1 mln.

De grootste afwijkingen zijn grondverkoop van € 0,3 mln. en een rentevoordeel van €0,2 mln. naast €0,2 mln. minder belastingopbrengsten.

De overige mutaties zijn per saldo niet groot. Het onderdeel kapitaallasten is voornamelijk het effect van de nog steeds lage rentepercentages voor het afsluiten van nieuwe geldleningen. Het rentevoordeel loopt over alle programma's. Het nadeel op de belastingopbrengsten wordt apart toegelicht. De verschillen per programma zijn beperkt.

Onderstaande tabel geeft de uitkomsten per onderdeel weer.

Onderdeel	
Waterveiligheid	0,1 mln.
Watersysteem	0,3 mln.
Waterketen	-0,1 mln.
M&O	-0,2 mln.
Kapitaallasten	0,2 mln.
Belastingopbrengsten	-0,2 mln.
Totaal	0,1 mln.

De verschillen tussen de programma's zijn niet groot. Het programma Waterveiligheid verwacht een voordeel doordat een innovatief project volledig subsidiabel is geworden. Het programma Watersysteem meldt een meevaller op grondverkoop van ca. 0,35 mln. De programma's Waterketen en Maatschappij en Organisatie zien een lichte stijging van de beheerskosten.

Een deel van de uitgaven zal mogelijk meevallen, omdat ondernemingen nu minder lozen of preventief onderhoud wordt uitgesteld. De resultaten hiervan verwachten wij bij pas bij de tweede bestuursrapportage in beeld te hebben.

Momenteel loopt er een discussie met Rijkswaterstaat over de wijze van uitkeren van de gewenningsbijdrage Drentse Hoofdvaart van in totaal ruim € 4,5 mln. Dit zal mogelijk gaan plaatsvinden in 10 afnemende termijnen. Wij verwachten hier

over duidelijkheid te hebben bij de tweede bestuursrapportage. Ook over de uitkering van het dividend hopen wij dan meer zekerheid te hebben.

De invulling van de trend van onder uitputting op de budgetten voor goederen en diensten van € 2,2 mln. willen we bij de 2^e bestuursrapportage verwerken via een begrotingswijziging. Vanwege verslagleggingsregels en de wens om een eenduidig beeld in de jaarrekening te kunnen presenteren is dit raadzaam. De trend is voor 2020 als volgt verdeeld.

Programma	
Waterveiligheid	0,1 mln.
Watersysteem	1,2 mln.
Waterketen	0,5 mln.
M&O	0,4 mln.
Totaal	2,2 mln.

NB: De 'trend' is begroot nadat afgelopen jaren bij de jaarrekening een voordeel blijkt te bestaan op de goederen en diensten van ongeveer drie miljoen euro. Bij de begroting is het dividendvoordeel van de NWB verrekend. Er resteert voor 2020 om die reden nog een begrote onder uitputting van € 2,2 mln.

BELASTINGOPBRENGSTEN

Zuiveringsheffing:

De prognose voor zuiveringsheffing woonruimten is nagenoeg gelijk aan de begroting voor 2020. Zonder coronacrisis zou de prognose zuiveringsheffing bedrijven 2020 uitkomen op een voordeel van € 258.000. Door de coronacrisis wordt een afname van de vuillast voorzien. Concrete cijfers zijn op dit moment nog niet voor handen.

Wel geeft GBLT - op basis van de huidige omstandigheid waarin vermoedelijk eind mei of begin juni de meeste bedrijfstakken weer opgestart zijn - een eerste beeld mee. Voor forfaitaire bedrijven is de verwachting 750 ve lager. Dit is een afname van 2% plus een inschatting van het effect dat bedrijven aan het eind van het jaar een verzoek in zullen dienen bij GBLT om de aanslag te verlagen van 3 naar 1 ve. Voor aangifte en machtigingsbedrijven is de prognose met van 10.000 ve verlaagd. We verwachten 10% minder opbrengst. In totaal dus een afname als gevolg van de coronacrisis van 10.750 ve; ruim € 615.000

Watersysteemheffing

Bij de jaarrapportage over 2019 (januari 2020) is de uiteindelijke WOZ-waarde voor 2019 hoger geprognoseerd dan in september 2019 berekend. De berekening van september 2019 is als uitgangspunt voor de kerncijferbegroting 2020 gebruikt. De hogere WOZ waarde leidt tot een hogere opbrengst aan het einde van het belastingjaar van € 384.000.

Oninbaar

Volgens de eerste voortgangsrapportage van GBLT is de prognose voor oninbaarheid circa € 239.000 nadeliger dan waarmee wij in de begroting 2020 en de voorziening eind 2019 rekening hebben gehouden. Voor de belastingheffing over het jaar 2020 hebben we in de begroting 2020 rekening gehouden met een bedrag van € 400.000. GBLT verwacht dat uiteindelijk een bedrag van € 500.000 oninbaar zal zijn. Dat nadeel op termijn van € 100.000 is verwerkt in de prognose. Als gevolg van de coronacrisis wordt een toename van de oninbaarheid verwacht, vooral op de langere termijn. Op dit moment schat GBLT in dat voor 2020 en eerdere jaren tussen de 0% en 10% extra voorzien moet worden. Deze 10% extra per jaar, betekent voor de voorziening van 2017 t/m 2020 een bedrag van € 138.000. Dit bedrag is in de hiervoor aangegeven prognose oninbaar verwerkt.

Recapitulatie*1.000

Zuiveringsheffing -€ 357

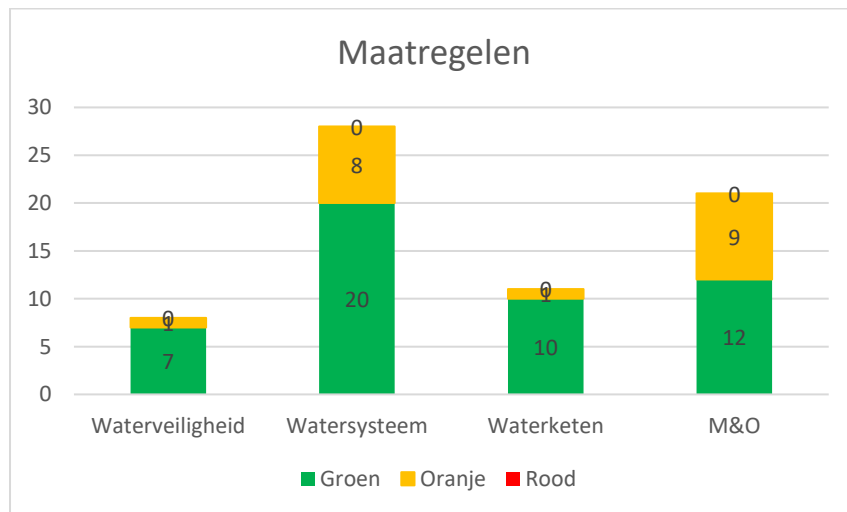
Watersysteemheffing +384

Oninbaar -€ 239

Per saldo verwachten we € 0,2 mln. minder opbrengsten dan geraamd.

MAATREGELLEN

De voortgang van de maatregelen uit de programmabegroting zijn via het stoplichtmodel uitgevraagd. De onzekerheid vanwege de duur en omvang van coronamaatregelen betekent dat inzichten snel kunnen wijzigen. Toch vinden wij het belangrijk u de stand van zaken te presenteren. Onderstaande grafiek geeft de uitkomsten weer.

Totaalbeeld

Van de 68 maatregelen scoren er 49 groen, 19 oranje en geen rood. Per programma is een toelichting opgenomen. In de bijlage staan alle maatregelen opgenomen die naar de stand van 1 april oranje scoren.

Programma Waterveiligheid

De voortgang van de HWBP-projecten verloopt nog steeds conform programma. In het eerste kwartaal waren er geen formele mijlpalen in de planning opgenomen. De impact van de coronacrisis wordt in samenwerking met de landelijke Alliantie HWBP in kaart gebracht.

Er zijn twee zaken die er nu negatief uitspringen.

De maatregelen rondom het coronavirus betekenen voor het project Zwolle-Olst een vertraging van wellicht zes maanden. Het effect daarvan op de projectmijlpalen zoals de einddatum van de uitwerkingsfase is nog niet bekend.

De financiële beheersing van de projecten vraagt ook aandacht. Er is momenteel een principieel verschil van inzicht tussen WDOdelta en de programmadirectie HWBP over de subsidiebijdragen voor de huidige activiteiten van het project Stadsdijken Zwolle, die wij voorfinancieren.

In 2020 willen we voor een deel van ons gebied in beeld hebben wat het handelingsperspectief na een overstroming is om schade en aantal slachtoffers zo veel mogelijk te beperken. Vanwege de uitloop van het traject Watervisie is het niet zeker dat er ultimo 2020 een rapport bij het bestuur ligt.

Programma Watersysteem

Binnen het programma Watersysteem ligt de focus op het opstellen van een realistische, uitvoerbare programmering voor de gebiedsprojecten (de Water-op-Maat projecten). Deze programmering wordt in de loop van 2020 afgerond. De inzet blijft realisatie van de afgesproken, en voor de SGBP-3 periode nog af te spreken, KRW- en NBW-maatregelen in 2027.

Het deelprogramma Waterschapszorg heeft last van de afgekondigde coronamaatregelen. Inmiddels zijn maatregelen getroffen zodat het werk in alle fasen van het programma zo goed mogelijk kan worden voortgezet. Het digitaal werken kost wel meer tijd en moeite en is in aantal situaties minder efficiënt. Dit zal in totaal enige maanden vertraging voor het programma opleveren, afhankelijk van de duur van de coronamaatregelen. Doordat de discipline beheer een tekort aan menskracht heeft, is er enige vertraging ontstaan. Op dit moment verwachten we die vertraging de komende jaren met externe inhuur te kunnen inlopen.

In algemene zin zetten de coronamaatregelen de doorlooptijd van een aantal beleidstrajecten onder druk. Dit geldt onder meer voor het afronden van het toetsingskader overige keringen, toetsing van de GGOR-maatlat, overdracht stedelijk water en gebiedsgerichte invulling van de Veenweidevisie. In alle gevallen onderzoeken we hoe we de vertraging kunnen beperken en indien mogelijk later kunnen inlopen.

Het reguliere onderhoud van het watersysteem vindt zoveel mogelijk doorgang. De fysieke beperkingen als gevolg van de coronamaatregelen betekenen in aantal gevallen dat het werk minder efficiënt wordt uitgevoerd.

Programma Waterketen

Binnen het programma Waterketen liggen de meeste maatregelen op schema. Het is ons voornemen de assetplannen voor het proces waterketen/rwzi's en gemalen in 2020 af te ronden. Het traject voor het strategisch assetmanagement plan (SAMP) heeft in 2020 al onze aandacht. Deze maatregel is vertraagd door inzet van onze specialisten op het langdurig traject rondom Echten. Bij Echten zijn doelstellingen uit het coalitieakkoord vertaald naar de nieuwe slibgistingsinstallatie.

Programma Maatschappij en organisatie

Vanuit het programma M&O wordt voor de vier programma's geprioriteerd welke ontwikkelingen we voor digitale transformatie in gang gaan zetten. We maken de afweging op basis van de toegevoegde waarde van een aan onze organisatiedoelen. De oplevering van de voortgangsrapportage is vertraagd door de coronacrisis. De herijking van de aanpak zal vermoedelijk vertraging oplopen omdat de planning van de vaststelling van de watervisie uitloopt. Als gevolg van de coronamaatregelen kon de geplande behandeling in het AB van eind maart niet plaatsvinden. De vaststelling van de Ontwerp Watervisie zal vermoedelijk twee maanden later plaatsvinden en de definitieve vaststelling na de zomer.

We hebben het voornemen dat het ambitieniveau voor standaardisatie en harmonisatie van datasets en ICT-systemen voor de periode van 2021-2024 is vastgesteld. De opdracht is na het niet doorgaan van de samenwerking met ZZL opnieuw gedefinieerd wat vertraging heeft opgeleverd.

We willen aantoonbaar voordelen realiseren door het verminderen van kwetsbaarheden van het beheer van ICT-systemen, maar de focus ligt sinds half maart op het verhogen van de beschikbaarheid van de thuiswerkomgeving. De evaluatie van de Citrix omgeving is in overleg met Zuiderzeeland uitgesteld.

De roadmap voor de periode van 2021-2024 vastgesteld voor doorontwikkeling en vervanging van ICT-systemen is niet op tijd klaar om te verwerken in de begrotingsbrief. Eventueel noodzakelijke middelen zullen via een apart bestuursvoorstel worden gevraagd.

De Omgevingswet zal in het jaar 2020 intensief worden voorbereid. De implementatie van de Omgevingswet verloopt volgens zes sporen:

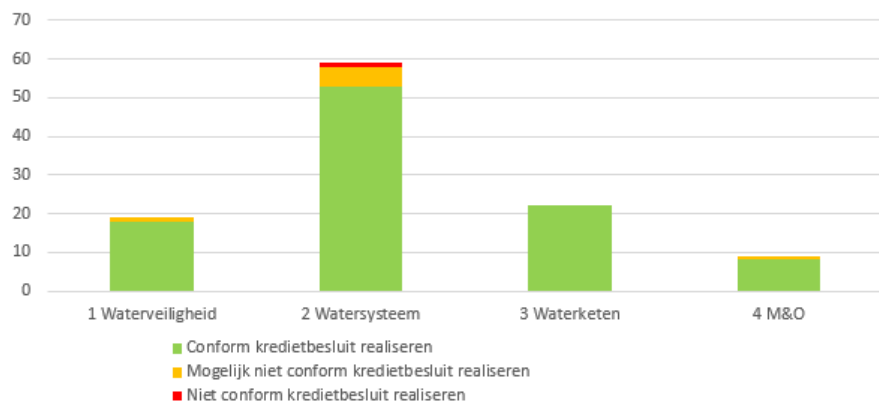
1. Watervisie
2. Waterbeheerprogramma
3. Waterschapverordening
4. Procedure projectbesluitvergunning
5. Digitaal stelsel en informatievoorziening
6. Een systematisch aanbod van opleidingsmogelijkheden

Als gevolg van de coronamaatregelen heeft de geplande behandeling van de watervisie in het AB van eind maart niet plaats kunnen vinden. De vaststelling van de Ontwerp watervisie zal vermoedelijk twee maanden later plaatsvinden en de definitieve vaststelling na de zomer. Dit heeft mogelijk ook gevolgen voor de doorvertaling in de begroting 2021, op de voortgang van het waterbeheerprogramma en de daarop aansluitende acties.

INVESTERINGEN

De investeringen over 2020 lopen zoals eerder vermeld door. Hieronder is vermeld of het mogelijk is de lopende investering binnen het krediet te realiseren. Kernboodschap is dat 93% van het aantal lopende investeringen worden gerealiseerd conform opdracht.

Afwijkingen lopende investeringen maart 2020

Toelichting op bovenstaande staafdiagram in cijfers:

Label/programma	1 Waterveiligheid	2 Watersysteem	3 Waterketen	4 M&O	Totaal
Conform kredietbesluit realiseren of reeds eerder gemeld	18	53	22	8	101
Mogelijk niet conform kredietbesluit realiseren	1	5	0	1	7
Niet conform kredietbesluit realiseren	0	1	0	0	1
Totaal	19	59	22	9	109

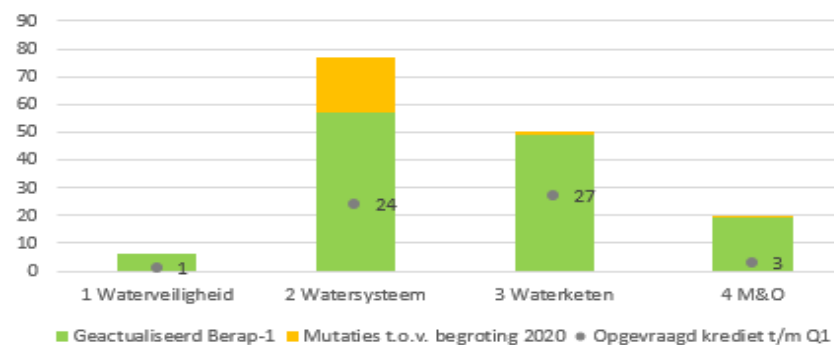
De investering die niet conform het krediet besluit gerealiseerd kon worden, betreft een oud project inzake de overdracht stedelijk water en is na besluitvorming vorig jaar januari niet meer relevant.

Een toelichting op de lopende investeringen die mogelijk niet conform het kredietbesluit wordt gerealiseerd is opgenomen in bijlage 1

Het beeld over de voortgang van de investeringsportefeuille wordt gecompleteerd, door een overzicht waarin ook voorgenomen investeringen worden betrokken. Voorgenomen investeringen zijn als verwachte besteding in de begroting opgenomen, zonder dat hiervoor ten tijde van het opstellen van de begroting al een krediet was aangevraagd. Deze investeringen hebben een substantiële invloed om de omvang van de toekomstige kapitaallasten.

Met ingang van 2019 wordt via mijlpalen opgave gedaan van de investeringen die gedurende het boekjaar starten en gereed komen. Bij het interpreteren van de informatie dient men zich bewust te zijn van de onzekerheden als gevolg van de corona-crisis.

Investerings op te starten/aan te vragen kredieten in 2020

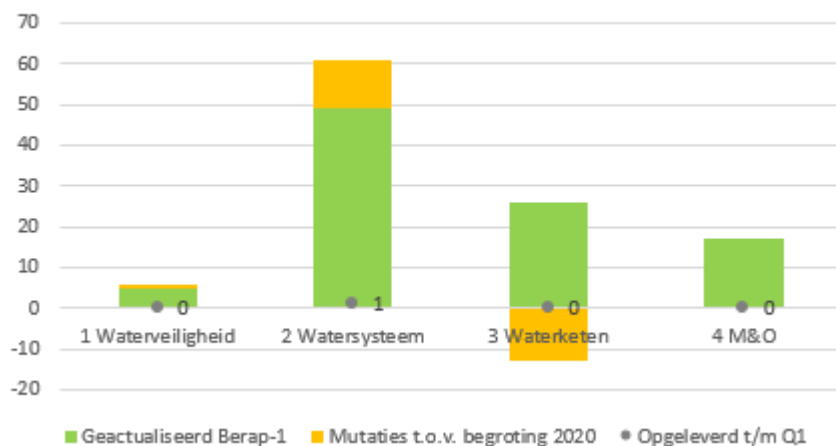
Label/programma	1 Waterveiligheid	2 Watersysteem	3 Waterketen	4 M&O	Totaal
Geactualiseerd Berap-1	6	57	49	19	131
Mutaties t.o.v. begroting 2020	0	20	1	1	22
Totaal begroting 2020	6	77	50	20	153
Opgevraagd krediet t/m Q1	1	24	27	3	55

Er wordt verwacht dat er per saldo 22 kredieten minder worden aangevraagd in 2020 dan de 153 die zijn begroot. Als we kijken naar de verdeling over investeringsrubrieken, zien we dat er zich vooral afwijkingen voordoen m.b.t. de WOM programmering. Dit betreft 17 van de 22 afwijkingen. Dit is het gevolg van noodzakelijke herprogrammering om de uitvoering van de WOM binnen de kaders van tijd en geld plaats te laten vinden richting 2027. In de begroting is de uitvoerbaarheid van het WOM programma als risico benoemd. Rekening houdend met de in de begrotingsbrief voorgestelde beheersmaatregelen is echter er sprake van een beheersbaar risico.

Per saldo wordt verwacht dat het aantal gereed meldingen van investeringen is conform het begrote aantal van 97. Echter zit er een verschuiving tussen watersystemen en waterketen. De mutatie van 13 gereed meldingen van watersystemen heeft betrekking op vertragingen van 4 WOM investeringen, 6 gemalen en stuwen en 3 Bagger investeringen. Door vertraging van de waterketen projecten door scopeproces, PAS en verandering werkwijze (seriematige aanpak) zijn 13 mijlpalen vanuit 2019 gemuteerd naar 2020.

Voor verdere toelichting van de mutaties van de mijlpalen van de investeringen wordt verwezen naar de bijlagen 3a en 3b.

Aantal investeringen die gereed komen in 2020

Label/programma	1 Waterveiligheid	2 Watersysteem	3 Waterketen	4 M&O	Totaal
Geactualiseerd Berap-1	5	49	26	17	97
Mutaties t.o.v. begroting 2020	1	12	-13	0	0
Totaal begroting 2020	6	61	13	17	97
Opgeleverd t/m Q1	0	1	0	0	1

RISICO'S EN ONZEKERHEDEN

Deze rapportage is opgesteld in de coronacrisis. De duur van de lockdown is onzeker. Als de maatregelen voortduren ontstaat er mogelijk een andere situatie, waarin verdergaande vertraging van projecten onvermijdelijk is. Dit valt niet te overzien en daarmee is in deze rapportage dan ook geen rekening gehouden.

De consequenties van het uitstellen van wetgeving (Omgevingswet) zijn nog niet volledig te overzien omdat er nog geen nieuw tijdsplan is aangekondigd. De impact van de crisis op ondernemingen in ons beheergebied en hun activiteiten is ook niet goed in te schatten. We hebben deze rapportage samengesteld op basis van de bekende gegevens. Dit betekent een grote disclaimer waar we rekening mee moeten houden. De volgende risico's zijn door het waterschap gesignaleerd:

Geactiveerde personeelskosten

De kosten van personeel drukken op investeringsprojecten voor zover de projecten doorgang vinden. Stagnatie kan tot een dekkingsprobleem leiden, omdat de uren niet besteed kunnen worden aan deze investeringen. In onze begroting zijn wij er vanuit gegaan dat de dekking via de investeringen loopt.

Dividend

De ECB komt pas later dit jaar met een advies over het uitbetalen van dividend door banken. Wij hopen bij de 2^e bestuursrapportage het voordeel te kunnen presenteren.

Bedrijvigheid

Faillissementen en stakingen van bedrijfsactiviteiten kan een effect hebben op de oninbaarheid van belastingen en op de omvang van het belastingareaal.

Anderhalve-meter-economie

De samenwerking op het hoofdkantoor zal een andere bezetting en omvang kennen als we op 1,5 m afstand van elkaar moeten werken. De inrichting van kantoor is hier niet op ontworpen. Hetzelfde geldt voor verplaatsingen van collega's per auto. Zolang de anderhalve meter economie van toepassing is, zullen op alle diverse locaties van WDODelta (*i.p.v. kantoor*) aanpassingen moeten plaatsvinden. De inrichting en omvang van de locaties zijn niet berekend op de 1,5 meter-samenleving.

Aanpassingen betreft het gebruik van de gebouwen volgens de RIVM normen in combinatie met thuiswerken, looproutes, en gewijzigde teamprocessen op locaties zoals de zuiveringen. Ook de vergaderlocaties zijn ontoereikend.